

Nova pravila korištenja domena

"Novi" Pravilnik o upravljanju vršnom nacionalnom domenom usvojen je još 2010. U svibnju 2011. započela je revizija postojećih domena, koja je uzburkala duhove i povremeno izazvala žestoke rasprave. O tome što se mijenja u načinu upravljanja vršnom domenom *.hr* pitali smo Vanju Librić Radojević, koja je u CARNetu voditeljica Registra *.hr* domena.

"Prisutnost i opstanak u virtualnom prostoru temeljno je pravo svake pravne i fizičke osobe." Tako stoji u Pravilniku o ustrojstvu i upravljanju vršnom nacionalnom internetskom domenom, koji je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na prijedlog CARNeta usvojilo 2010. godine. Pravilnikom je "uređeno ustrojstvo nacionalnog domenskog prostora Republike Hrvatske".

O pravilima za korištenje domena porazgovarali smo s Vanjom Librić Radojević, CARNetovom voditeljicom Registra *.hr* domena.

Koje su najznačajnije novosti koje donose izmjene Pravilnika?

Pripreme, rasprave i procedure koje su dovele do donošenja Pravilnika iz 2010. trajale su pet godina. Najznačajnije promjene su omogućavanje registracije većeg broja domena za pravne osobe, te mogućnost registracije domena za fizičke osobe. Sve pravne i fizičke osobe i nadalje imaju pravo na jednu besplatnu domenu, no dobile su mogućnost registracije određenog broja domena kao naplatnih. Maksimalni broj domena koje neka pravna osoba može registrirati je deset. Propisana pravila oko naziva domena odnose se na besplatne domene, dok nema posebnih ograničenja u nazivu naplatnih.

Izuzetak su državna tijela i jedinice lokalne samouprave za koje nema ograničenja u broju besplatnih domena, ali registraciju svake domene mora odobriti Povjerenstvo za upravljanje *.hr* domenom.

Novost je svakako i uvođenje sustava registrara, a to su tvrtke koje su s CARNetom sklopile ugovor oko preuzimanja poslova registracije domena. Za sada, registrari obavljaju isključivo registraciju naplatnih sekundarnih *.hr* i tercijalnih *.com.hr* domena.

Treba spomenuti i da svi građani RH imaju pravo na registraciju *.from.hr* domene koja je besplatna i registrira se kod CARNeta.

Posebno bi naglasila činjenicu da više ne postoji neograničeno trajanje domena kao što je bilo do sada, već je ograničeno na jednu godinu. To znači da se registracija domene mora produžiti i na taj način potvrditi postojanje korisnika. U protivnom domena će biti brisana i slobodna za registraciju

drugim korisnicima.

- Kada je uvedena naplata registracije domena?

Još od 2000. godine plaća se registracija komercijalnih domena, *com.hr*. Nakon uvođenja sustava registrara, sve naplatne domene registriraju se isključivo kod ovlaštenih registrara i to naplatne *.hr* i *.com.hr* domene. Registracija besplatnih domena i dalje se obavlja u CARNetu.

- Kako se registrira nenaplatna domena i koje uvjete za to treba ispuniti?

Svaka pravna osoba registrirana u RH kao i fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost imaju pravo na jednu besplatnu domenu. Nazivi tih domena propisani su člancima 19. i 20. Pravilnika. Ukratko, naziv domene mora sadržavati naziv ili kraticu pravne osobe, kako su registrirani kod trgovačkog suda. Sam proces registracije obavlja se on-line putem web aplikacije na adresi www.dns.hr [1].

Kao besplatne mogu se registrirati i *.from.hr* domene namijenjene svim građanima RH, a koje su tipa *ime-prezime-dodatak.from.hr*. Registracijom *.from.hr* domene automatski se dobivaju i domene *.iz.hr* te *name.hr*. Registracija ovih domena obavlja se putem već spomenute web aplikacije.

- Postoje li nazivi domena koji se ne mogu registrirati?

Neće se prihvatiti registracija domena koje sadrže generičke nazive, ili ugrožavaju prava i interese trećih osoba.

- Nekada je bilo lakše dobiti domenu nego danas, kada svi nastoje biti prisutni na Internetu. Što u slučaju kad više organizacija pretendira na isti naziv ili ima istu registriranu kraticu?

Ukoliko je željena domena zauzeta, može se uz naziv nove domene staviti oznaka grada ili djelatnosti. Ako netko smatra da ima veće pravo nad domenom koja je registrirana od strane neke druge osobe može pokrenuti arbitražni postupak kako bi se utvrdilo koja strana ima veća prava nad spornom domenom.

- Što se poduzimalo nakon usvajanja pravilnika 2010. godine?

Ostavili smo dosta vremena korisnicima da se informiraju i priviknu na nova pravila. Od kada je novi Pravilnik stupio na snagu registracija domena obavljala se prema njemu. Prema Pravilniku sve prethodno registrirane domene bilo je potrebno uskladiti s novim pravilima, pa smo u svibnju 2011. započeli reviziju postojećih domena.

- Kakvi su rezultati revizije? Koliko je korisnika izgubilo pravo korištenja domene?

Revizija kao takva još uvijek nije završena. Najvažnija stvar, po mom mišljenju, je „čišćenje“ baze domena, jer je masa pravnih osoba kao i fizičkih koje obavljaju samostalnu djelatnost prestala s radom i obrisana iz nadležnog registra, a domena koju su nekada registrirali ostala je zauzeta. Ukoliko postoji pravni slijednik brisane tvrtke, on ima pravo zadržati naziv domene bilo kao besplatne ili kao naplatne, ovisno o tome da li zadovoljava uvjete za jedno ili drugo.

Mislim da je pogrešno reći da su neki korisnici izgubili pravo na korištenje domene. Korisnici domena čiji naziv više ne zadovoljava uvjete za besplatnu domenu, ukoliko žele zadržati postojeću domenu moraju je prenijeti u naplatne, dok im s druge strane i dalje ostaje mogućnost korištenja jedne besplatne domene, čiji naziv u tom slučaju mora biti u skladu s člancima 19. i 20. Pravilnika. To znači da je promijenjeno pravo na status domene, u ovom slučaju s besplatne na naplatnu, ali nije izgubljeno pravo korištenja domene.

- Što će se dogoditi s ustanovama iz CARNetove zajednice koje ne zadovoljavaju uvjete za zadržavanje nenaplatne domene?

Prava ustanova članica CARNeta bit će regulirana Izmjenama i dopunama Pravilnika koji je trenutno u pripremi, a do tada sve ostaje kao i do sada osim datuma isteka domena, pa pozivamo sve korisnike domena da na vrijeme provjere i produže registraciju svojih domena.

- Čini se da se članice CARNeta čije domene novim pravilnikom prelaze u naplatne pozivaju na stečena prava i odupiru promjenama. Možete li usporediti praksu registracije domena u Hrvatskoj i u svijetu?

Hrvatska je među rijetkim zemljama u svijetu koje uopće poznaju pojam nenaplatnih domena, što mi pak negujemo i smatramo vrijednošću naše države. Da bi takav sustav mogao funkcionirati, moraju postojati pravila. Uz nas besplatne domene imaju tek neke male otočke države. U pravilu, svugdje u svijetu se registracija domena plaća i obnavlja godišnje, pa ćemo se i mi u Hrvatskoj morati prilagoditi. Ponavljam, i dalje sve pravne i fizičke osobe imaju pravo na jednu besplatnu domenu.

- Što će se dogoditi s domenama kojima ističe rok, a nije podnesen zahtjev za produženje registracije?

Nakon što istekne rok na koji je domena registrirana, ukoliko u međuvremenu ne bude produžena, domena je aktivna još 15 dana, nakon čega je narednih 15 dana deaktivirana. Nakon 30 dana domena će biti obrisana i slobodna za registraciju drugim korisnicima. Isto se događa s naplatnim domenama za koje nije uplaćena naknada za produženje registracije.

- Hoće li godišnje obnavljanje registracije proizvesti previše papirologije?

CARNet je učinio sve da se cijela procedura obavi bez papira, elektronički. Još od polovice 2011. godine sva ažuriranja podataka o domenama obavljaju se on-line putem web aplikacije na adresi www.dns.hr.

pon, 2012-02-06 18:51 - Aco Dmitrović **Kategorije:** [Servisi](#) [2]

Vote: 4

Vaša ocjena: Nema Average: 4 (1 vote)

Source URL: <https://sysportal.carnet.hr/node/930>

Links

[1] <http://www.dns.hr>

[2] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/28>